

NBA

T.a.v. de afdeling Regelgeving

Postbus 7984

1008 AD Amsterdam

Postbus 7984
1008 AD Amsterdam
Antonio Vivaldistraat 2-8
1083 HP Amsterdam
T 020 301 03 01
nba@nba.nl
www.nba.nl

Datum	Onderwerp	Referentie	Bijlage(n)	Doorkiesnummer
16 september 2021	Consultatie NBA handreiking over soft controls	LIO-JS		020-3010305

Geachte collega's,

De NBA Ledengroep Intern en Overheidsaccountants (LIO) maakt graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de consultatie van de NBA-handreiking 11XX *Het verkrijgen van inzicht in soft controls in het kader van de jaarrekeningcontrole*.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Commentaar LIO bestuur

Hieronder volgen eerst enkele opmerkingen en suggesties ten aanzien van de inhoud van de consultatieversie van de handreiking. Daarna geven wij antwoord op de 9 consultatievragen.

Algemeen

Het LIO bestuur juicht de aandacht die de handreiking geeft aan soft controls van harte toe. Deze controls zijn van groot belang voor de werking van de hard controls. Niet alleen in het kader van de controle van jaarrekeningen maar ook voor het realiseren van de organisatie doelstellingen. Intern en overheidsaccountants hebben de afgelopen jaren al zeer veel ervaring opgedaan met het auditen van soft controls. Wij bevelen om die reden aan dat de openbaar accountants zo veel mogelijk gebruik maken van de kennis en het werk van de intern en overheidsaccountants en dat ook op die wijze expliciet te benoemen in de handreiking.

Doelgroep handreiking

De handreiking is blijkens pagina 2 alleen van toepassing op openbare accountants die jaarrekeningcontroles verrichten. Graag vestigen wij de aandacht op het feit dat ook intern en overheidsaccountants deze werkzaamheden uitvoeren.

Technieken

Hoofdstuk 3 van de handreiking beschrijft een aantal mogelijke technieken. Wij verwachten dat het houden van groepsgesprekken en enquêtes in het kader van Standaard 315 (bij start van de controle, zie paragraaf 5.2) niet snel toegepast zullen worden. Het ligt eerder voor de hand dat gebruik zal worden gemaakt van ervaringen uit voorgaande jaren zoals bijvoorbeeld de opvolging van management letter aanbevelingen. In de techniek *Desk research* zoude de rapporten van de Internal Audit afdeling een prominentere plaats in mogen nemen.

Overige opmerkingen

- Onderaan blz. 15 staat dat de accountant 'overweegt' om zaken vast te leggen. Vastlegging van deze zaken lijkt ons mede in het kader van het toezicht vanuit de AFM een harde eis.
- De formule op blz. 14 lijkt niet duidelijk. Wij vragen ons ook af of het altijd mogelijk is om op soft controls te steunen via vaststelling van de werking. Het gaat immers om niet tastbare factoren.
- In paragraaf 1.4 van de handreiking missen wij de intern accountants.

Consultatievragen

1. Is de gebruikte omschrijving van soft controls voldoende duidelijk? Zo niet, dan graag aangeven welke omschrijving dan wel duidelijk is.

Ja, de definitie is voldoende duidelijk. Het is ook goed dat de handreiking niet in gaat op hard controls en het verschil tussen de 2 typen controls uit probeert te leggen.

2. Wat vindt u van de gebruikte modellen voor cultuur en soft controls? Heeft u bezwaren tegen de gebruikte modellen? Zo ja, kunt aangeven wat deze bezwaren zijn?

Geen bezwaar maar de behandeling van slechts 2 modellen is wat mager. Verwijzing naar andere modellen is aan te bevelen. Bijvoorbeeld naar het Stimuleringskader Integere Organisatie (ISO). Ook bevelen wij aan om een aantal internationaal geaccepteerde modellen te noemen, waaronder de vijf cultuurdimensies van Hofstede.

3. Wat vindt u van de beschreven technieken? Heeft u bezwaren tegen de gebruikte technieken? Zo ja, kunt aangeven wat deze bezwaren zijn?

Zie ons commentaar hier boven.

4. Wat vindt u van de beschreven praktijkuitwerkingen? Heeft u concrete voorbeelden van andere praktijkuitwerkingen?

Het LIO bestuur vindt het belangrijk dat vooral aandacht wordt gegeven aan de Toon aan de Top, aangezien dat misschien wel de belangrijkste soft control is.

5. Wat vindt u van de beschreven impact op de risicoanalyse en controleaanpak en de bijbehorende praktijkvoorbeelden? Heeft u hier ervaring mee en heeft u aanvullende suggesties?

Prima en het LIO bestuur heeft geen aanvullende suggesties.

6. Heeft u dit onderwerp wel eens met uw (controle)cliënt of met andere belanghebbenden besproken? Heeft u hierover gerapporteerd? Zo ja, kunt u aangeven hoe uw rapportage eruit zag en waarover u heeft gerapporteerd?

Niet van toepassing voor een ledengroepbestuur.

7. Is de handreiking toepasbaar in de praktijk? Kunt u uw antwoord motiveren?

Ja, zie ons algemene commentaar.

8. Wat vindt u van de bijlagen? Zijn deze behulpzaam?

Die zijn zeker behulpzaam.

9. Heeft u behoefte aan training op dit onderwerp? Zo ja, zou u de trainingsbehoefte nader kunnen specificeren?

Niet van toepassing voor een ledengroepbestuur.

Desgewenst zijn wij uiteraard beschikbaar om onze reactie nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van de NBA Ledengroep Intern en Overheidsaccountants (LIO),

was getekend

Johan Scheffe RA RO CIA

Secretaris LIO bestuur

